

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. II. Item I. de Perf. just. ad Cæl.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

340 LIBER QUARTUS

Quod si Augustinus libertatem contradictionis velut meræ Philosophiæ foetum habuisset, ac prorsus inutilem ad salvandum peccati reatum; solamque essentialem libertatem, seu voluntatem incoactam ad illum contrahendum sufficere autumasset, non obstante inevitabili peccandi necessitate, ad peccati vitabilitatem non contugisset, sed suffecisset reponere Pelagio: sufficit naturæ jam vitiatæ quod peccat non *invita*, non *coacta*, sed *libens & volens*, sive peccatum ullô modô cavere possit, sive non possit. Hoc solum namque respondisse contendit Jansenius, ut evincat libertatem contradictionis pro conciliandâ libertate ab Augustinô non fuisse agnitam, multò minus contra Pelagianos assumptam ac probatam.

S E C T I O II.

Libertas à necessitate immutabili ad peccati demeritum necessaria ab Augustinô defenditur librô de Perfectione Iustitiæ contra Celestium.

Celestius Pelagij æmulus, ut naturalem non peccandi possibilitatem communiat, acutis admodum ratiociniis à peccati naturâ, ab illius necessariâ evitabilitate depromptis, ceu rebus pharetratus Augustinum petit.

Interrogandus est, inquit, quid sit quodcumque peccatum? Quod vitari potest vel quod vitari non potest? Si quod vitari non potest, peccatum non est: si quod vitari potest; potest homo sine peccato esse quod vitari potest.

De Perfect.
Iustitiæ c. 2.
Ratioc. 1.

Quale, amabo, responsum ab Augustino referet Celestius? Si Jansenio fides, responsum oportuit

DE PROPOSITIONE III. 341

tuit : prorsus impertinens est, quod vitari possit. sufficit quod voluntas incoacta velit quod iustitia vetat, vel nolit quod illa præcipit. Sat namque liberè facit *quod libens facit*. Siquidem Contradictionis libertate numquam se Augustinus armavit aut armare debuit, ut asseverantissimè Jansenius inculcatum voluit.

At aliter respondendum dixit Augustinus, & concedendum, peccatum esse quod vitari potest. Respondemus ait, *vitari posse peccatum*. Sed non eâ facilitate, quâ potuit in naturâ sanâ. Subdit ergò : *Si natura vitiata sanetur gratiâ Dei per Jesum Christum Dominum nostrum*. In tantum enim sana non est, in quantum id quod faciendum est aut cecitate non videt, aut infirmitate non implet, dum caro concupiscit adversus Spiritum, Spiritus autem adversus carnem.

Secundò objicienti Celestio: Peccatum voluntatis, an necessitatis &c? Si necessitatis, peccatum non est; si voluntatis, vitari potest, Non negat consequentiam Augustinus, sed inevitabilem, si quæ sit, non esse necessitatem indicans subjicit: Respondemus quod suprà, ut sanemur invocamus eum, cui dicitur in psalmo: DE NECESSITATIBUS MEIS EDUC ME.

Tertiò Celestio perurgente: Utrumnam debeat *cap. 3.*
homo sine peccato esse? procul dubio debet. Si debet, *Ratioc. 5.*
potest; si non potest, ergò nec debet: Augustinus non recurrit ad libertatem essentialem, sed respondet per simile: Cum videmus claudum qui sanari potest, rectè utique dicimus: debet homo iste esse sine claudicatione, & si debet, potest. nec tamen cum vult, continuo potest, sed cum fuerit adhibita curatione sanatus. Ubi rursus supposuit homini peccatum debere esse vitabile. *cap. 4.*

Quartò quærit Celestius: Per quid efficiatur *Ratioc. 9.*
homo cum peccatò an per naturæ necessitatem, an per arbitrij libertatem? Respon-

342 LIBER QUARTUS

Respondet quidem Augustinus : *Per arbitrii libertatem factum est ut esset homo cum peccato, sed jam pœnalis vitia litas subsecuta ex libertate fecit necessitatem.*

Sed ostendit, cujus sit indolis, non utique eluctabilem, sed vitabilem. Unde ad Deum fides clamat, inquit, *de necessitatibus meis educ me.* Pelagianus homo naturalem asserbat non peccandi possibilitatem; Augustinus autem naturalem à vitio natam pœnalemque peccandi, sed non omnimodam, non absolutam, non immutabilem quia sanabilem necessitatem. Quia, inquit, *peccavit voluntas, secuta est peccantem peccatum habendi dura necessitas* (scilicet vel maxime originale) *donec tota sanetur infirmitas, & accipiatur tanta libertas, in qua sicut necesse est, permaneat beatè vivendi voluntas; ita sit etiam bonè vivendi & numquam peccandi voluntaria felixque necessitas.*

cap 6.
Ratioc. 14.

Quintò, Celestius arguit : *Si natura hominis bona est, quod nullus negare nisi Marcion aut Manichæus audebit, quomodo igitur bona est si malo ei carere sit impossibile, hoc est omne peccatum vitare?*

Augustinus à Manichæismo non vindicat se per voluntatis à coactione solam immunitatem, sed & per peccati evitabilitatem, hoc est, à necessitate immutabili voluntaria etiam liberam facultatem.

Respondemus, inquit, & naturam hominis bonam esse, & eam malo carere posse. Nam idè clamamus : *libera nos à malo*

Et quamquam necessitatem vocet, quæ per naturam vinci possit, ut naturali Pelagianæque non peccandi possibilitati semper obvius veniat; evitabilem tamen semper, sed per Dei adiutorium esse demonstrat. Peccatum namque defi-

nit

DE PROPOSITIONE III. 343

nit his limitibus hōc ipso Capite : *Peccatum est, cum vel non est Charitas, quæ esse debet, vel minor est quam esse debet, sive hoc voluntate possit, sive non possit. Quia si potest, præsens voluntas hoc facit; si autem non potest, præterita voluntas id fecit.*

Ne tamen immutabilem, quam Jansenius peccato non metuit, necessitatem peccato sufficere in hoc statu, modò voluntas incoacta adestet, videretur indicare, atque adversarium everse libertatis ad peccandum requisitæ criminatorem redderet, subiungit : *ET TAMEN VITARI POTEST. Non quando voluntas superba laudatur, sed quando humilis adiuvatur.*

En quanta sollicitudo Augustinum substrictum tenuit, ne dum necessitatis vinculo naturalem non peccandi possibilitatem constringebat, omnimodam, absolutam, & inevitabilem necessitatem merito aut demerito nil velle officere videretur. Ut Paradoxo similis vidēri debeat Janseniana assertio, Augustinum contra Pelagianos essentiali libertate contentum, indifferentiam contradictionis non agnovisse. Procul dubio quemadmodum ad demeriti causam eam admittendam censuit, ita & ad meriti per Christi gratiam obtinendirationem spectare non ambēgit.

SECTION III.

Augustinus immutabilem peccandi necessitatem destruxit, dum objectam à Pelagianis Præceptorum impossibilitatem abiecit.

DUO hæc indissolubili sibi nexu confœderantur : *neceße est hominem absolutè, hoc est inevitabili necessitate peccare: &, impossibile est hominem peccatum cavere.* Si ergò